

AVIVA

Pensii · Investiții · Viață

Manualul Agentului de Marketing

Pensia privată obligatorie

Pilonul II

Cuprins

I. Imaginea de ansamblu/Contextul legislativ	3
II. Sistemul public de stat	3
III. Sistemul privat facultativ	3
IV. Pensii administrate privat (Pilon II)	5
1. Prezentarea generală a produsului	5
2. Participanții	5
3. Plata contribuțiilor	5
4. Contul participantului	5
5. Transferul participanților	5
6. Pensia privată	6
7. Marketingul fondurilor de pensii private	6
8. Administratorul	6
9. Fondul de pensii private	7
10. Fondul de garantare	7
11. Auditorul	7
12. Depozitarul	7
13. Investițiile	7
14. Politica antifraudă	7

I. Contextul Legislativ / Imaginea de ansamblu

Premisele unei reforme a pensiilor în România sunt cunoscute și evidente populației începând cu anii '90, devenind o prioritate în schimbările majore pentru creșterea nivelului de trai:

- Sistemul "PAYG - pay as you go";
- Creșterea alarmantă a numărului de pensionari;
- Scăderea numărului de contribuabili;
- Rata mică de colectare (neplata contribuției de către unii angajatori);
- Nedeclararea veniturilor reale;
- Necapitalizarea contribuției;
- Pensia nu este individualizată.

Procesul de îmbătrânire a populației este evidențiat prin cifre statistice (populația în vârstă de peste 65 ani reprezenta 15% în 2004 și se preconizează că aceasta va fi de 25% în intervalul 2030 – 2050). Conform statisticilor, 4,5 salariați contribuie lunar la sistemul de asigurări sociale pentru 3 pensionari. Nivelul actual al contribuțiilor sociale (cca. 30% CAS) nu mai este viabil pe termen lung (printre cele mai mari contribuții dintre statele CEE), existând o rată mică de colectare (neplata contribuției de către unii angajatori). Inechitatea calculării pensiei pentru persoane pensionate în perioade diferite este un alt factor ce contribuie la necesitatea unei reforme a pensiilor alături de numărul mare de români, aproximativ 2 milioane, ce lucrează în afara țării și nu-și plătesc contribuțiile.

În Februarie 2007, **pensia medie** era de **364 RON** și reprezenta mai puțin de 40% din **salariul mediu net**, în valoare de **918 ron** (în 2004 cea mai mare pensie din România era de 109 milioane lei vechi, sumă ce depășea de patruzeci de ori pensia medie care, la începutul lunii ianuarie 2004, a fost stabilită la 260 RON). Potrivit ultimei date furnizate de CNPAS, în momentul de față, din cei 4,6 mil. de pensionari, doar **53.629** primesc pensii de peste 1.000 Ron.

La polul opus se află **958.327 țărani pensionari**, care primesc lunar între 20 și 80 RON. Cea mai mică pensie din țară este de 0,04 RON.

Sistemul de asigurări de stat deținut de România din perioada postbelică până în prezent este unul de tip PAYG (pay as you go – plătești pe măsură ce înaintezi în vârstă), cheltuielile pentru pensiile curente fiind acoperite de generația activă, urmând ca și ei să fie susținuți la rândul lor de generațiile viitoare.

Soluția propusă este una de tip **multiplon**, motivele ce au stat la baza acestei decizii sunt:

- multiplicarea numărului de surse ce susțin veniturile la pensie;
- contribuțiile au atât caracter obligatoriu, cât și facultativ ;
- capitalizarea contribuției ;
- individualizarea calculului pensiei.

Pilonul I

**Sistemul
public de stat**

Pilonul II

**Privat
obligatoriu**

Pilonul III

**Privat
facultativ**

II. Sistemul public de stat este constituit pentru a asigura o protecție socială minimă, oferind un nivel minim de pensie, rămânând același sistem PAYG dar cu un nivel redus al contribuției. În prezent, nivelul contribuției este de 9,5%, urmând să coboare la 3,5% în 8 ani.

Problema este că veniturile pensionarilor vor fi din ce în ce mai mici deoarece numărul lor este în continuă creștere. Se estimează că acest sistem administrat de stat poate intra în colaps prin 2050. Contribuțiile sunt complet deductibile.

În ceea ce privește **pensia privată obligatorie** (reglementată de Legea 411/2004), participarea este obligatorie, pentru angajații în vârstă de până la 35 de ani, și facultativă pentru cei cu vârste cuprinse între 36 și 45 de ani.

O parte din contribuția pe care o plătește un angajat la sistemul asigurărilor sociale în cuantum de 9,5% va trece în administrare privată. Această parte este de numai 2% pentru început, urmând a crește cu 0,5% pe an până va ajunge la 6% în 8 ani. Participanții nu pot avea mai multe conturi în mai multe fonduri alese, ci doar unul singur, și anume în fondul de pensii al cărui participant este.

În privința mecanismelor de siguranță a pensiei, există: Fond de rezervă, Fond de garantare a pensiei, investiții cu risc scăzut, CSSPP.

III. Sistemul privat facultativ (reglementat de Legea 204/2006) oferă economii suplimentare constituite individual în vederea pensionării, prin contribuții lunare către un Fond de Pensii Facultativ.

Sunt prevăzute deduceri fiscale anuale aplicabile atât angajaților, cât și angajatorilor (pentru angajat – până la 200 Euro anual din venitul impozabil, pentru angajator – până la 200 euro anual din profitul impozabil). Limita contribuției este de 15% din venitul brut lunar al angajatului.

Administratorii fondurilor de pensii facultative pot fi: companii de pensii, companii de asigurări, companii de administrare a investițiilor. Participarea la un Fond de Pensii facultative este permisă tuturor, fără restricție de vârstă (cu condiția respectării prevederilor Legii 204/2006).

IV. Pensii administrate privat (Pilonul II)

1. Prezentare generală a produsului

Acest produs de pensie este destinat exclusiv acumulării de capital în vederea pensionării conform Legii 411/2004 și Legii 23/2007 a pensiilor obligatorii. Întreaga activitate este supravegheată și reglementată de către CSSPP (Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private). Fondul de pensii trebuie să aibă minimum 50.000 de participanți într-o perioadă de 3 ani de la înființarea fondului. Transferul între diverse fonduri este permis, fiind supus unor penalități.

“În vederea pensionării conform Legii 411/2004 și Legii 23/2007”

2. Participanții

Vor participa toate persoanele în vârstă de până la 35 de ani și care contribuie la sistemul public de pensii. Persoanele care nu au aderat la un fond de pensii în termenul specificat de Comisie, vor fi repartizate aleatoriu la un fond de pensii de către aceasta. Pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 36 și 45 de ani subscrierea la un fond de pensii privat este facultativă.

“Vor participa toate persoanele în vârstă până la 35 de ani”

Perioada de subscriere este de 4 luni (1 august – 30 noiembrie) timp în care pot lua decizia de aderare la un asemenea fond de pensii privat. După acest termen limită, aceștia mai pot avea acces doar la pensia facultativă (Pilonul III) sau la alte produse cu acumulare. O persoană nu poate participa la mai multe fonduri de pensii în același timp.

3. Plata contribuțiilor

Plata contribuțiilor va începe la o dată fixată de către Comisie (ianuarie 2008). Din cei 9,5% plătiți în prezent de către angajat la fondul asigurărilor sociale, o cotă de 2% va fi direcționată către un fond privat de pensii. În termen de 8 ani de la începerea colectării, cota de contribuție se va majora cu 0,5% pe an până la 6%.

Plata acestor contribuții este obligatorie până la împlinirea vârstei de pensionare. În situația în care un participant încetează să mai contribuie, acesta va rămâne participant cu drepturi depline la fondul de pensii.

“o cotă de 2% va fi direcționată către un fond privat de pensii”

4. Contul participantului

Fiecare participant va avea un cont individual. Toate contribuțiile și transferurile acestora se vor vira în contul său individual. Participantul este proprietarul activului personal din contul său. Activul personal (contul) nu poate face obiectul unei executări silite, nu poate fi cesionat, gajat sau folosit în nici un alt scop decât cel al obținerii unei pensii.

La data intrării în vigoare a Legii 411/2004, valoarea unității de fond va fi de 10 Ron. Înainte ca banii să fie transformați în unități de fond, un comision de max. 2,5% va fi dedus din contribuție.

De asemenea, un comision de administrare de maxim 0,6% pe an se va deduce din valoarea activului fondului.

5. Transferul participanților între fonduri

Participantul are posibilitatea de a transfera valoarea contului de la un fond la altul, aceasta fiind supusă unor penalități în primii ani de la intrarea în fond.

6. Pensia privată

Participantul are dreptul de a alege furnizorul pensiei private, iar acesta din urmă nu poate refuza o cerere de pensie privată dacă persoana îndeplinește condițiile legale. Furnizorul de pensii va stabili un quantum al pensiei private pe baza valorii sumei adunate în cont atunci când au fost atinse condițiile de vârstă.

“Participantul are dreptul de a alege furnizorul pensiei private”

Daca la data pensionarii activul personal net (contul) nu este suficient pentru acordarea unei pensii private minime stabilite prin normele emise de CSSPP, participantul primește fie întreaga suma, fie plăți eşalonate pe o durată de maxim 5 ani. Dacă participantul decedează pe parcursul perioadei de contribuție, activul personal se va transfera beneficiarilor într-un cont deschis la ultimul fond de pensii al persoanei decedate și va putea fi:

- a) încasat sub forma unei singure plăți sau plăți eşalonate pe o perioadă de maxim 5 ani,
- b) cumulat la un singur fond de pensii dacă beneficiarul/beneficiarii au calitatea de participant la un alt fond de pensii.

În cazul apariției unei invalidități permanente, participantul va putea încasa o pensie privată dacă activul personal net permite acest lucru; în caz contrar, participantul va încasa întreaga sumă sub forma unei singure plăți sau plăți eşalonate pe o durată de maxim 5 ani.

7. Marketingul fondurilor de pensii private

Un agent poate desfășura activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții :

- are un contract de mandat încheiat cu un administrator/ broker de pensii private
- a fost avizat de către CSSPP și
- a fost înscris în Registrul CSSPP.

În vederea obținerii avizului agenților, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) să nu fi fost sancționați de către autorități române sau străine cu interdicția definitivă ori, la momentul depunerii cererii de avizare ca agent, cu interdicția temporară de a desfășura activități în sistemul financiar-bancar, al pieței de capital, juridic sau al asigurărilor;
- b) să fi obținut certificatul de absolvire a cursului de agent de marketing al fondului de pensii;
- c) să aibă un contract valabil încheiat cu un administrator sau cu un broker de pensii private;
- d) să fi achitat taxa de avizare prevăzută pentru agenți, conform Normei nr. 3/2007 privind taxele de autorizare, avizare și funcționare în sistemul pensiilor administrate privat.

Agentul de marketing are obligația să prezinte potențialului participant aspectele relevante ale prospectului schemei de pensii private, să obțină acordul de aderare și să transmită documentele spre administrator.

8. Administratorul

Administratorul este societatea comercială pe acțiuni care are ca obiect exclusiv de activitate administrarea fondurilor de pensii și, opțional, furnizarea de pensii private. Capitalul social minim necesar pentru administrarea unui fond de pensii este echivalentul în RON al sumei de 4 milioane euro, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii.

9. Fondul de pensii private

Fondul de pensii administrat privat are ca scop investirea banilor contribuabililor cu scopul furnizării unei pensii. Un fond de pensii trebuie să aibă un minim de 50.000 de participanți în primii trei ani.

10. Fondul de garantare

Fondul de garantare a pensiilor este un fond înființat la nivel național, prin lege, din contribuții ale administratorilor, având scopul de a proteja drepturile participanților dobândite de acestia în cadrul sistemului de pensii administrate privat. În cazul în care un Administrator nu-și achită integral obligațiile față de un participant sau un beneficiar, diferența se va achita din acest fond de garantare.

11. Auditorul financiar

Auditorul este instituția membru activ al Camerei Auditorilor Financiar din România, ce va desfășura activități de audit financiar pentru entitățile supuse autorizării, supravegherii și controlului CSSPP. Acesta are rolul de a efectua auditul financiar al situațiilor financiare anuale ale fondurilor de pensii administrate privat și ale administratorilor acestora. Intră în obligațiile Auditorului să întocmească un raport anual de audit financiar, ce va fi depus Comisiei odată cu depunerea situațiilor financiare anuale.

12. Depozitarul

Depozitarul are rolul de a centraliza sumele colectate din contribuțiile participanților unui fond de pensii și de a credita contul colector al fondului, deschis numai la depozitar. Totodată înregistrează, verifică și monitorizează toate activele deținute de fiecare fond de pensii pentru care desfășoară activitatea de depozitare. Depozitarul va certifica existența activelor fondului de pensii și va calcula valoarea activului net al fondului de pensii pe baza informațiilor și a documentelor proprii, precum și pe baza documentelor emise de alte instituții prin intermediul cărora au fost realizate investiții în numele fondului.

13. Investițiile fondului de pensii

Activele fondului de pensii se investesc în scopul maximizării veniturilor și în interesul exclusiv al participanților și beneficiarilor, cu respectarea următoarelor principii:

- administrarea prudentă a activelor fondului de pensii;
- asigurarea securității activelor;
- diversificarea investițiilor și calitatea activelor;
- menținerea unui nivel adecvat al solvabilității și al lichidității;
- administrarea riscului valutar, precum și a altor riscuri specifice.

14. Politica antifraudă

Ce este o fraudă? - crearea unui prejudiciu material și/sau moral Administratorului printr-un act voluntar, de inducere în eroare, înșelăciune, act de rea-credință săvârșit de către agentul de marketing.

Exemple de fapte care sunt încadrate în categoria fraudelor:

- întocmirea de acte de aderare care să conțină informații fictive (date false privind participantul, semnături false ce nu aparțin participantului, completarea actelor de aderare cu date ale persoanelor decedate, etc) ;
- desfășurarea activității de marketing pentru un alt Administrator sau pentru un broker de pensii private ;
- oferirea de beneficii de orice natură participanților sau altor persoane în scopul de a-i convinge să adere la un fond de pensii sau să rămână participanți la acesta;

- prezentarea de informații incomplete/ ce nu corespund realității / ce pot induce în eroare despre fondul de pensii și Administratorul acestuia;
- desfășurarea activității de vânzare cu ajutorul / prin intermediul unor persoane care nu sunt autorizate să desfășoare activitatea de marketing a fondului de pensii.

Sanțiuni posibile:

- în cazul în care agentul încalca prevederile legale sau contractuale privind activitatea de marketing a prospectului de pensii private, contractul de agent de marketing va înceta cu data zilei imediat următoare descoperirii faptei;
- dacă încălcarea vreunei obligații contractuale are și o latură penală, Aviva va sesiza de îndată organele de urmărire penală competente și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private;
- Aviva va sista plata oricaror comisioane viitoare către agentul respectiv;